TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. gegužės 18 d. *

Byloje C-343/04

dėl *Oberster Gerichtshof* (Austrija) 2004 m. liepos 21 d. Sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. rugpjūčio 10 d., pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagal 1971 m. birželio 3 d. Protokolo dėl Teisingumo Teismo įgaliojimų aiškinti 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvenciją dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo byloje

Land Oberösterreich

prieš

ČEZ as,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas P. Jann, teisėjai K. Schiemann (pranešėjas), N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues ir E. Levits,

* Proceso kalba: vokiečių.

generalinis advokatas M. Poiares Maduro,
posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2005 m. spalio 13 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— *Land Oberösterreich*, atstovaujamos *Rechtsanwälte* J. Hintermayr ir C. Hadeyer,

— *ČEZ as*, atstovaujamos *Rechtsanwalt* W. Moringer,

— Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos T. Nowakowski,

— Jungtinės Karalystės vyriausybės, atstovaujamos M. Bethell,

— Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos A.-M. Rouchaud ir W. Bogensberger,

susipažinęs su 2006 m. sausio 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su 1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo (OL L 299, 1972, p. 32), iš dalies pakeistos 1978 m. spalio 9 d. Konvencija dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo (OL L 304, p. 1 ir – pakeistas tekstas – p. 77), 1982 m. spalio 25 d. Konvencija dėl Graikijos Respublikos prisijungimo (OL L 388, p. 1) ir 1989 m. gegužės 26 d. Konvencija dėl Ispanijos Karalystės ir Portugalijos Respublikos prisijungimo (OL L 285, p. 1) bei 1996 m. lapkričio 29 d. Konvencija dėl Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės prisijungimo (OL 1997 C 15, p. 1, toliau – Briuselio konvencija) 16 straipsnio 1 punkto a papunkčio išaiškinimu.

2 Prašymas pateiktas nagrinėjant ginčą tarp *Land Oberösterreich* ir *ČEZ* as (toliau – *ČEZ*) dėl pastarosios įmonės Temelino atominės elektrinės, esančios Čekijos Respublikos teritorijoje, eksploatacijos daromo žalingo poveikio žemės ūkio paskirties žemei, kurios savininkė yra *Land Oberösterreich*.

Teisinis pagrindas

Briuselio konvencija

3 Briuselio konvencijos II antraštinės dalies, skirtos jurisdikcijos taisyklėms, 1 skirsnio „Bendrosios nuostatos“ 2 straipsnio pirmoji pastraipa numato:

„Atsižvelgiant į šios Konvencijos nuostatas, Susitariančiojoje Valstybėje nuolatinę gyvenamąją vietą turintiems asmenims, kokia bebūtų jų pilietybė, byla keliama tos valstybės teismuose.“

4 Pagal šios konvencijos 4 straipsnio pirmąją pastraipą:

„Jei atsakovas Susitariančiojoje Valstybėje neturi nuolatinės gyvenamosios vietos, kiekvienos Susitariančiosios Valstybės teismų jurisdikcija, atsižvelgiant į 16 straipsnio nuostatas, nustatoma pagal tos valstybės teisę.“

5 Briuselio konvencijos minėtos II antraštinės dalies 2 skirsnio „Specialioji jurisdikcija“ 5 straipsnis nustato:

„Susitariančiojoje Valstybėje nuolat gyvenančiam asmeniui byla kitoje Susitariančiojoje Valstybėje gali būti keliama:

<...>

3) dėl dalykų, susijusių su civilinės teisės pažeidimais, deliktu ar tariamu deliktu – vietos, kurioje buvo padarytas pažeidimas, teismuose;

<...>“

6 Briuselio konvencijos 16 straipsnio, sudarančio II antraštinės dalies 5 skirsnį „Išimtinė jurisdikcija“, numato:

„Nepaisant nuolatinės gyvenamosios vietos ar buveinės, išimtinę jurisdikciją turi šie teismai:

1) a) daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą bylose ar nekilnojamojo turto nuomos bylose – Susitariančiosios Valstybės, kurioje yra tas nekilnojamasis turtas, teismai;

<...>“

Nacionalinės teisės aktai

7 Austrijos civilinio kodekso (Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch, toliau – ABGB) 364 straipsnio 2 dalis nustato:

„Nekilnojamojo turto savininkas gali uždrausti kaimynui poveikį, atsiradusį iš jo sklypo dėl nuotėkų, dūmų, dujų, šilumos, kvapų, triukšmo, virpesių, ir kitokį panašų žalingą poveikį, kiek jis viršija įprastinį vietos lygį ir reikšmingai paveikia įprastinį naudojimąsį nekilnojamuoju turtu. Tiesioginis teršalų išmetimas neturint specialios teisės yra draudžiamas visais atvejais.“

8 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad remiantis šia nuostata pareikštu ieškiniu siekiama, jog būtų nutrauktas žalingas poveikis sklypui arba bent tinkamomis priemonėmis jo išvengta. Pagal nacionalinių teismų praktiką šis ieškinys yra prilyginamas negatoriniam ieškiniui (Eigentumsfreiheitsklage), kuriuo įgyvendinama nuosavybės teise paremtas reikalavimas.

9 ABGB 364 straipsnis nustato:

„Jei šį lygį viršijantys sutrikimai kyla dėl kasybos įrenginių arba įrenginio, kuris kaimyniniame sklype buvo įrengtas su administracijos leidimu, valdytojas turi teisę kreiptis į teismą tik dėl patirtos žalos atlyginimo, net jei pastaroji atsirado dėl aplinkybių, į kurias nebuvo atsižvelgta išduodant administracinį leidimą."

10 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad ši teisė į piniginį žalos atlyginimą nepriklauso nuo kaltės ir patenka į kaimynų santykius reglamentuojančios teisės sritį.

Pagrindinė byla ir prejudicinis klausimas

11 *Land Oberösterreich* yra kelių žemės ūkio ir agronominių bandymų paskirties sklypų, kuriuose įkurta žemės ūkio mokykla, savininkė. Šie sklypai yra apie 60 km nuo Temelino atominės elektrinės, kuri ekspermentiniais tikslais pradėjo veikti 2000 m. spalio 9 dieną. Čekijos energijos tiekimo įmonė *ČEZ*, kurios 70 % priklauso Čekijos valstybei, jai nuosavybės teise priklausančioje teritorijoje eksploatuoja šią atominę elektrinę.

12 *Land Oberösterreich,* veikdama kaip minėtų sklypų savininkė ir manydama, kad atominės elektrinės eksploatacija nėra viešosios valdžios įgyvendinimo forma, bet su privačia veikla susijęs valdymas, priklausantis civilinių teismų jurisdikcijai, 2001 m. liepos 31 d. pareiškė ieškinį *Landesgericht Linz* teisme prieš ČEZ.

13 Pirmiausia šiuo ieškiniu buvo siekiama, kad ČEZ būtų nurodyta nutraukti iš Temelino elektrinės sklindančios jonizuojančiosios spinduliuotės poveikį *Land Oberösterreich* sklypams tiek, kiek šis poveikis viršija pagal pripažįstamą technikos lygį eksploatuojamos atominės elektrinės sukeliamą poveikį. Papildomai minėta *Land* prašė nurodyti nutraukti šios spinduliuotės keliamą pavojų tiek, kiek šis pavojus viršija pagal pripažįstamą technikos lygį eksploatuojamos atominės elektrinės keliamą pavojų.

14 *Land Oberösterreich* teigimu, iš Temelino elektrinės sklindanti jonizuojančioji spinduliuotė yra žalingas poveikis ABGB 364 straipsnio 2 dalies prasme. Dabartiniu bandomuoju etapu elektrinės sukelta radiacija arba bet kuriuo atveju dirvožemio užteršimo pavojus, jei elektrinė pradėtų veikti normaliai ir *a fortiori* jei jos veikla sutriktų, viršytų įprastinį vietos lygį ir ilgam pakenktų *Land Oberösterreich* piklausančių sklypų įprastiniam naudojimui gyvenimo, mokymo ir žemės ūkio tikslams. Todėl tenkinamos visos (nagrinėjamu atveju – prevencinio) ieškinio dėl veiksmų nutraukimo sąlygos.

15 Remdamasi tuo, kad Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis netaikomas ieškiniui dėl kelio žalingam poveikiui užkirtimo, ČEZ paprašė pripažinti, jog Austrijos teismai neturi jurisdikcijos nagrinėti šį ginčą. Šis ieškinys iš esmės yra kompensacinio pobūdžio ir patenka į minėtos konvencijos 5 straipsnio 3 punkto taikymo sritį. Be to, ČEZ mano, kad Austrijos teismo buvimo vietoje priimtas sprendimas įpareigoti nutraukti veiksmus pažeistų Čekijos Respublikos teritorijos ir teismų suverenitetą, o tai pažeistų tarptautinę teisę, bei negalėtų būti vykdomas pastarosios valstybės teritorijoje.

16 2002 m. balandžio 17 d. sprendimu *Landesgericht Linz* pripažino, jog neturi jurisdikcijos nagrinėti *Land Oberösterreich* ieškinį. Šį sprendimą apeliacine tvarka panaikino *Oberlandesgericht Linz* 2003 m. rugsėjo 19 d. Sprendimu pripažindamas, kad Austrijos teismai turėjo jurisdikciją nagrinėti tokio pobūdžio ginčą pagal Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktį.

17 *Oberster Gerichtshof*, į kurį buvo kreiptasi su skundu dėl pastarojo sprendimo peržiūrėjimo, nurodo, kad iš bylos duomenų nematyti, ar Temelino atominei elektrinei buvo suteiktas administracinis leidimas ABGB 364 straipsnio prasme.

18 Minėtas teismas, be kita ko, mano, kad Teisingumo Teismo praktika neleidžia neabejotinai nustatyti, ar ieškiniui, koks buvo pareikštas remiantis ABGB 364 straipsnio 2 dalimi, taikomas Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis, ar šios konvencijos 5 straipsnio 3 punktas.

19 Šiomis sąlygomis Oberster Gerichtshof nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikti šį prejudicinį klausimą:

„Ar (Briuselio) konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktyje įtvirtinta formuluotė „daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą bylose“ turi būti aiškinama taip, kad ji taikoma taip pat ir (prevenciniams) ieškiniams dėl veiksmų nutraukimo, kuriais pagal (ABGB) 364 straipsnio 2 dalį siekiama uždrausti žalingą poveikį iš kaimyninėje valstybėje – kuri nėra Europos Sąjungos narė – esančio žemės sklypo (nagrinėjamu atveju iš Čekijos Respublikoje esančios atominės elektrinės sklindančios jonizuojančiosios spinduliuotės) nekilnojamajam turtui, kurio savininkė yra ieškovė?“

Dėl prejudicinio klausimo

20 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą priėmęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis turi būti aiškinamas taip, kad toks ieškinys, koks, remiantis ABGB 364 straipsnio 2 dalimi, buvo pareikštas pagrindinėje byloje, kuriuo siekiama užkirsti kelią žalingam poveikiui, kuris daromas arba gali būti padarytas šio ieškinio pareiškėjui priklausančiam nekilnojamajam turtui, atsirado dėl jonizuojančiosios spinduliuotės, skleidžiamos atominės elektrinės, pastatytos šio nekilnojamojo turto buvimo vietos valstybės kaimyninės valstybės teritorijoje, patenka į „daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą bylų" kategoriją šios nuostatos prasme.

Išankstinės pastabos

21 Visų pirma būtina nurodyti, kad nors Čekijos Respublika nebuvo Briuselio konvencijos šalis tuo metu, kai *Land Oberösterreich* kreipėsi į Austrijos teismus, ir todėl atsakovė pagrindinėje byloje tuo metu neturėjo buveinės susitariančiosios valstybės teritorijoje, ši aplinkybė nėra kliūtis galimam šios konvencijos 16 straipsnio taikymui, kaip tiesiogiai išplaukia iš jos 4 straipsnio pirmosios pastraipos.

22 Be to, būtina priminti, kad pagal Briuselio konvencijos 1 straipsnio pirmąją pastraipą, neatsižvelgiant į teismo pobūdį, ši konvencija taikoma „civilinėse ir komercinėse bylose", tačiau „ji netaikoma byloms dėl mokesčių, muitų ar administracinėms byloms". Iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, jog sąvoka „civilinėse ir komercinėse bylose" turi būti laikoma savarankiška sąvoka, kurią reikia aiškinti, viena vertus, atsižvelgiant į minėtos kovencijos tikslus ir, kita vertus, į bendruosius principus, išplaukiančius iš nacionalinių teisinių sistemų. Todėl ir Briuselio konvencijos taikymo sritis turi būti nustatoma iš esmės atsižvelgiant į elementus, apibūdinančius teisinių santykių tarp ginčo šalių pobūdį arba ginčo objektą (žr. 1980 m. gruodžio 16 d. Sprendimo *Rüffer*, 814/79, Rink. p. 3807, 7 ir 14 punktus).

23 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, kuris turi nagrinėti šiuos elementus, ir, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką, nustatyti, ar Briuselio konvencija taikoma ginčui, dėl kurio į jį buvo kreiptasi, neklausė Teisingumo Teismo dėl šios konvencijos 1 straipsnio aiškinimo. Atsižvelgiant į šią aplinkybę ir į atsakymą, toliau pateiktą į užduotą klausimą, nebūtina toliau nagrinėti šios nuostatos reikšmės.

Dėl Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunkčio aiškinimo

24 Kaip išplaukia iš Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunkčio, susitariančiosios valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teismai turi išimtinę jurisdikciją bylose dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą.

25 Šiuo atžvilgiu būtina priminėti, kad siekiant kuo geriau užtikrinti iš Briuselio konvencijos išplaukiančių susitariančiųjų valstybių ir suinteresuotųjų asmenų teisių ir pareigų lygybę ir vienodumą, atskirai būtina nustatyti formuluotės „daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą bylose“ prasmę Bendrijos teisėje (konkrečiai žr. 1990 m. sausio 10 d. Sprendimo *Reichert ir Kockler*, C-115/88, Rink. p. I-27, 8 punktą).

26 Be to, kaip matyti iš nusistovėjusios teismo praktikos, kadangi Briuselio konvencijos 16 straipsnio nuostatos įtvirtina bendrųjų Briuselio konvencijos jurisdikcijos taisyklių išimtį, jos, būtent šio straispnio 1 punkto a papunktis, neturi būti aiškinamos plačiau nei to reikalauja jomis siekiamas tikslas (konkrečiai žr. 2005 m. spalio 13 d. Sprendimo *Klein*, C-73/04, Rink. p. I-8667, 15 punktą ir ten nurodomą Teisingumo Teismo praktiką).

27 Iš tikrųjų būtent nukrypstant nuo Briuselio konvencijos 4 straipsnio pirmojoje pastraipoje įtvirtinto bendrojo principo, pagal kurį kiekviena Susitariančioji Valstybė taiko savo tarptautinės jurisdikcijos taisykles, jei atsakovas neturi nuolatinės gyvenamosios vietos susitariančiojoje valstybėje, šios konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis nustato susitariančiosios valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teismų išimtinę jurisdikciją daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą ar nekilnojamojo turto nuomos bylose (minėto sprendimo *Klein* 14 punktas). Be to, minėto 16 straipsnio nuostatos atima iš šalių galimybę pasirinkti ginčo nagrinėjimo vietą, kurią kitu atveju jos galėtų pasirinkti, ir tam tikrais atvejais numato joms teismą, kuris nėra nė vienos iš šalių gyvenamosios vietos teismas (konkrečiai žr. minėto sprendimo *Reichert ir Kockler* 9 punktą).

28 Dėl Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunkčiu siekiamo tikslo tiek iš P. Jenard pranešimo dėl Briuselio konvencijos (OL C 59, 1979, p. 1), tiek iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos matyti, kad pagrindinis motyvas suteikti išimtinę jurisdikciją susitariančiosios valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teismams yra tas, kad nekilnojamojo turto buvimo vietos teismas yra geriausioje vietoje, kad tinkamai išspręstų ginčus dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą ir nekilnojamojo turto nuomos (konkrečiau žr. 1977 m. gruodžio 17 d. Sprendimo *Sanders*, 73/77, Rink. p. 2383, 11–12 punktus).

29 Iš tiesų, konkrečiai kalbant apie ginčus dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą, paprastai jie turi būti sprendžiami pagal nekilnojamojo turto buvimo valstybės taisykles, o dėl šio turto kylantiems nesutarimams dažnai prireikia vietoje atliekamų patikrinimų, tyrimų ir ekspertizės, todėl išimtinė jurisdikcija nekilnojamojo turto buvimo vietos teismui, kuris, atsižvelgiant į jo artumą, yra geriausioje vietoje, kad tinkamai išsiaiškintų aplinkybes, suteikta tinkamo teisingumo vykdymo interesais (konkrečiai žr. minėtų sprendimų *Sanders* 13 punktą ir *Reichert ir Kockler* 10 punktą).

30 Būtent dėl minėtų aiškinimo principų Teisingumo Teismas nusprendė, kad Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis turi būti aiškinamas taip, kad

susitariančiosios valstybės, kurioje yra nekilnojamasis turtas, teismai neturi išimtinės jurisdikcijos visiems ieškiniams dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą, o tik tiems iš jų, kuriems taikoma Briuselio konvencija ir kuriais siekiama nustatyti nekilnojamojo turto dydį, sudėtį, nuosavybės, valdymo ar kitas daiktines teises į šį turtą ir užtikrinti šių teisių apsaugą jų turėtojams (minėto sprendimo *Reichert ir Kockler* 11 punktas).

31 Kaip teisingai nurodo ČEZ, Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Europos Bendrijų Komisija, ieškinys (atitinkamu atveju, kaip pagrindinėje byloje – prevencinis ieškinys) dėl žalingo poveikio nutraukimo nepatenka į pirmesniame punkte apibrėžtą ieškinių kategoriją.

32 Šiuo atžvilgiu būtina priminti, kad minėtame P. Jenard pranešime (p. 1, 34 ir 35) pažymima, jog tokia jurisdikcijos taisyklė, kokia įtvirtinta Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktyje, kuri „grindžiama ieškinio dalyku“, taikoma esant „ginčams dėl daiktinių teisių į nekilnojamąjį turtą“.

33 P. Schlosser pranešime dėl Konvencijos dėl Danijos Karalystės, Airijos ir Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės prisijungimo prie Briuselio konvencijos (OL C 59, 1979, p. 71, 163 punktas) šiuo atžvilgiu pažymima, kad šį pranešimą paruošusiam ekspertų komitetui buvo lengva konstatuoti, jog ieškiniai dėl daiktinių teisių pažeidimu pagrįstų nuostolių arba dėl nekilnojamajam turtui, į kurį turimos daiktinės teisės, padarytos žalos atlyginimo nepatenka į šios konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunkčio taikymo sritį, nes daiktinės, dažniausiai nuosavybės, teisės ir jų turinys šiame kontekste turi tik nedidelę reikšmę.

34 Ieškiniu (atitinkamu atveju, kaip ir pagrindinėje byloje – prevenciniu ieškiniu) dėl žalingo poveikio nutraukimo nėra ginčijama daiktinė teisė į nekilnojamąjį turtą. Aišku, šis ieškinys grindžiamas daiktinės teisės į nekilnojamąjį turtą pažeidimu, tačiau šios teisės daiktinis pobūdis ir ryšys su nekilnojamuoju turtu šiame kontekste turi tik nedidelę reikšmę. Kaip pabrėžė ČEZ ir Komisija, šis daiktinis ginčijamos teisės pobūdis ir jos ryšys su nekilnojamuoju turtu neturi lemiamo poveikio pagrindinei bylai reikšmingoms aplinkybėms, kurios nebūtų iš esmės kitokios, jei teisė, kurią siekiama apsaugoti nuo tariamai žalingo poveikio, būtų kitokio pobūdžio, kaip, pavyzdžiui, teisė į asmens neliečiamumą arba teisė į kilnojamąjį turtą. Ieškiniais, kaip ir tuo, kuris buvo pareikštas pagrindinėje byloje, iš esmės siekiama, kad asmeniui, kuris pažeidė arba gali pažeisti teisę, be kita ko, dėl pripažįstamo technikos lygio nesilaikymo, būtų nurodyta nutraukti atitinkamus pažeidimus.

35 Taip pat svarbu pabrėžti, kad gero teisingumo vykdymo sumetimai, kuriais grindžiamas Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis, kaip tai priminta šio sprendimo 29 punkte, netaikomi ieškiniui (atitinkamu atveju, kaip ir pagrindinėje byloje – prevenciniam ieškiniui) dėl žalingo poveikio nutraukimo ir todėl neprieštarauja tam, kad šis ieškinys nepatenka į šios nuostatos taikymo sritį.

36 Viena vertus, iš tikrųjų, kaip ir nagrinėjamu atveju, kalbant apie du nekilnuojamuosius daiktus, esančius skirtingų valstybių teritorijose, ieškinys, kaip ir tas, dėl kurio buvo kreiptasi į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą, turi būti nagrinėjamas labiau pagal vienos valstybės taisykles nei pagal kitos.

37 Kaip šiuo atžvilgiu matyti iš ABGB 364 straipsnio 2 dalies, nustatančioje, kad gali būti nurodyta nutraukti „kaimyno“ daromą žalingą poveikį, jei jis „viršija įprastinį lygį vietinėmis sąlygomis ir paveikia įprastinį nekilnojamojo turto naudojimą“, tokio pobūdžio ieškinys paprastai reikalauja atsižvelgti į atitinkamo nekilnojamojo turto buvimo vietai būdingus veiksnius. Todėl sunku sutikti, kad tokio tipo nuostata būtų

išskirtinė net tuomet, kai būtent nuotolis tarp aptariamų dviejų nekilnojamųjų daiktų lemia galimybę, kad jiems bus taikomos skirtingos įprastinės vietinės sąlygos.

38 Kita vertus, nagrinėjant tokį ieškinį kaip pagrindinėje byloje nebūtina vertinti faktų, kurie, yra labiau susiję tik su vieno iš dviejų atitinkamų nekilnojamųjų daiktų buvimo vieta, gali pateisinti vienos iš dviejų valstybių teismų jurisdikciją, atmesdami kitos valstybės teismų jurisdikciją. Kaip Teisingumo Teismas pabrėžė 1976 m. lapkričio 30 d. Sprendime *Bier*, vadinamu „Mines de Potasse d'Alsace" (21/76, Rink. p. 1735), priimtame pagal ieškinį dėl atsakomybės už materialinę žalą, padarytą sklypui vienoje valstybėje narėje, kai gamykla kitoje valstybėje narėje nuleido į upę užterštas nuotėkas, esant tokio tipo situacijai, pažeidimo, dėl kurio atsirado žala, vieta, atsižvelgiant į aplinkybes, gali būti ne mažiau naudinga nei žalos atsiradimo vieta ypač įrodymų rinkimo ir proceso organizavimo tikslais.

39 Pagrindinėje byloje, kaip matyti iš nutarties dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą, *Land Oberösterreich* pareikštu ieškiniu siekiama nustatyti, ar iš Temelino elektrinės sklindančios jonizuojančiosios spinduliuotės poveikis arba potencialus pavojus viršija pagal pripažįstamą technikos lygį eksploatuojamos atominės elektrinės keliamą poveikį ar pavojų. Kaip teisingai nurodė ČEZ, Jungtinės Karalystės vyriausybė ir Komisija, aišku, kad tokiam vertinimui būtini patikrinimai, kurie daugiausia turi būti atliekami minėtos elektrinės buvimo vietoje.

40 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, kad Briuselio konvencijos 16 straipsnio 1 punkto a papunktis turi būti aiškinamas taip, kad į šios nuostatos taikymo sritį nepatenka toks ieškinys, koks remiantis ABGB 364 straipsnio

2 dalimi buvo pareikštas pagrindinėje byloje, kuriuo siekiama užkirsti kelią žalingam poveikiui, kuris daromas arba gali būti padarytas šio ieškinio pareiškėjui priklausančiam nekilnojamajam turtui, atsirado dėl jonizuojančiosios spinduliuotės, skleidžiamos atominės elektrinės, pastatytos šio nekilnojamojo turto buvimo vietos valstybės kaimyninės valstybės teritorijoje.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

41 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

1968 m. rugsėjo 27 d. Konvencijos dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose vykdymo, paskutinį kartą iš dalies pakeistos 1996 m. lapkričio 29 d. Konvencija dėl Austrijos Respublikos, Suomijos Respublikos ir Švedijos Karalystės prisijungimo, 16 straipsnio 1 punkto a papunktis turi būti aiškinamas taip, kad į šios nuostatos taikymo sritį nepatenka toks ieškinys, koks remiantis Austrijos civilinio kodekso (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*) 364 straipsnio 2 dalimi buvo pareikštas pagrindinėje byloje, kuriuo siekiama užkirsti kelią žalingam poveikiui, kuris daromas arba gali būti padarytas šio ieškinio pareiškėjui priklausančiam nekilnojamajam turtui ir kuris atsiranda dėl jonizuojančiosios spinduliuotės, skleidžiamos atominės elektrinės, pastatytos šio nekilnojamojo turto buvimo vietos valstybės kaimyninės valstybės teritorijoje.

Parašai.